

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01208/2018-ERU

V Praze 16. května 2018

Č. j. 01208-16/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-01208/2018-ERU zahájeném z moci úřední dne 7. února 2018 doručením příkazu č. j. 01208-4/2018-ERU, s obviněným z přestupku, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 1. května 2017 v obci [REDAKCE], u nemovitosti č. p. [REDAKCE], v blízkosti plynárenského, resp. energetického zařízení (středotlakého plynovodu IPE DN 63 o tlakové úrovni od 0,05 bar do 4 bar včetně) zemní práce, tedy činnost, v jejímž důsledku došlo k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení výše uvedeného ustanovení energetického zákona.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 50 000 Kč** (slovy: padesát tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 02318.

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického

regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 02318.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 7. února 2018 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad anebo „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 01208-4/2018-ERU ze dne 7. února 2018 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledku kontroly vedené pod sp. zn. 10777/2017-ERU zahájené dne 13. října 2017 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o kontrole“).

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 10777/2017-ERU (dále jen „kontrolní spis“) bylo dodržování ust. § 68 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 13. prosince 2017 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 10777-8/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 1. května 2017 v obci Malečov u nemovitosti č. p. [REDAKCE] zemní práce, v blízkosti plynárenského zařízení - středotlakého plynovodu IPE DN 63 o tlakové úrovni od 0,05 bar do 4 bar včetně (dále také „středotlaký plynovod“ anebo „plynárenské zařízení“), tedy činnost, v jejímž důsledku došlo k poškození tohoto plynárenského zařízení, a tím k porušení § 68 odst. 3 energetického zákona. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

III. Průběh správního řízení

Správní orgán vydal dne 7. února 2018 příkaz č. j. 01208-4/2018-ERU (dále jen „příkaz“), který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Příkazem uznal správní orgán účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a výrokem II. příkazu uložil účastníkovi řízení pokutu ve výši 65 000 Kč.

Dne 13. února 2018 byla na elektronickou adresu Úřadu podatelna@eru.cz doručena prostřednictvím veřejné datové sítě emailová zpráva, vedená pod č. j. 01208-5/2018-ERU, z mailové adresy [REDAKCE], ve které bylo uvedeno, že v její příloze je zasílán odpor proti příkazu a jehož přílohu tvořil pěti stránkový dokument nazvaný „Odpor proti příkazu Energetického regulačního úřadu ze dne 7. února 2018, sp. zn. OSR-01208/2018-ERU“. Za osobu podatele byl označen pan [REDAKCE] a z přílohy zprávy vyplývalo, že podatelem je účastník řízení.

Emailová zpráva, kterou účastník řízení dne 13. února 2018 zaslal Úřadu jako odpor proti příkazu, nebyla opatřena uznávaným elektronickým podpisem, proto byl účastník řízení dne 15. února 2018 vyzván k odstranění nedostatků a vad podání, evidovaným pod č. j. 01208-7/2018-ERU, k čemuž mu byla správním orgánem stanovena lhůta pěti dnů ode dne doručení výzvy. Ve výzvě byl účastník řízení poučen o tom, jakou formou má své podání doplnit.

Dne 15. února 2018 byl do datové schránky Úřadu doručen přípis účastníka řízení o stejném obsahu jako shora uvedený odpor proti příkazu, zaslaný v příloze shora uvedené emailové zprávy. Podání o shodném obsahu bylo též doručeno prostřednictvím poštovní přepravy na adresu Úřadu dne 20. února 2018. Celkem tedy Úřad obdržel shodná podání 3x. Podání účastníka řízení správní orgán, v souladu s ust. § 37 odst. 1 správního řádu posoudil dle svého obsahu jako odpor proti příkazu, který byl podán v zákonem stanovené lhůtě (dále jen „odpor“). Podáním odporu byl vydaný příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení pokračovalo.

Účastník řízení v podaném odporu napadl vydaný příkaz, kterým mu byla uložena za vytykaný přestupek pokuta; v závěru svého odporu účastník řízení žádá, aby správní orgán v dané věci vydal nové rozhodnutí, ve kterém bude vyslovena vina za přestupek dle energetického zákona (tak jak je uvedeno v příkazu), ale nebude stanoven správní trest (odpuštění pokuty), neboť samotné projednání věci před správním orgánem stačilo k nápravě účastníka řízení, společně s uhrazením náhrady škody. Odpor účastníka řízení je rozčleněn do několika částí, počínaje čl. I. a konče čl. V. Účastník řízení v odporu uvádí své úvahy nad možností liberace, kterou připouští zákon o odpovědnosti za přestupky. Současně v čl. II. odporu uvádí, že nesouhlasí s tvrzením správního orgánu, že nevynaložil veškeré úsilí, které by bylo možno požadovat, aby bylo zabráněno porušení povinností, s tím, že realizoval všechny možná dostupná opatření v rámci možností dané situace, a že byly prováděny pravidelné kontroly z jeho strany, coby zaměstnavatele, preventivní opatření etc. I přesto, že vynaložil veškeré úsilí a opatření coby podnikající fyzická osoba k zabránění porušení povinností vyplývajících z příslušných právních předpisů, přesto však došlo k jejich porušení jeho zaměstnancem. V následujícím čl. III. odporu účastník řízení uvádí, že přestupek okamžitě ohlásil, při jeho objasnění účinně napomáhal a uhradil majetkovou škodu, k čemuž by měl správní orgán přihlídnout. Současně uvádí, že uložení správního trestu, v tomto případě, není v souladu s principem subsidiarity správně-trestní represe, když k zajištění ochrany zájmů společnosti není nutná sankce v podobě uložení správního trestu. Dle účastníka řízení upuštění od uložení správního trestu předpokládá vyslovení viny za přestupek, s tím, že upuštění od uložení správního trestu se může jevit jako efektivní nástroj výchovného působení na pachatele jako v případě správního trestu napomenutí. Dle účastníka řízení měl správní orgán přihlídnout k tomu, že provedl činnost, která za pomoci procesních prostředků uplatněných ve správním řízení umožnila vyvodit právní závěry, na jejichž základě bylo možno přestupek vyřídit a rozhodnout o něm. V dalším uvádí, že instituty upuštění od potrestání jsou nově zakotveny, přičemž se vychází z teze, že stačí-li k naplnění účelu přestupkového práva po projednání věci v přestupkovém řízení jen vyslovení viny, není nutno pachateli ukládat správní trest. Dále odkazuje na důvodovou zprávu k využití upuštění od uložení správního trestu, dle které je z hlediska zásad spravedlnosti a práv poškozeného vhodné, aby bylo od uložení správního trestu upuštěno pouze za podmínky, že pachatel nahradí vzniklou škodu nebo vydá bezdůvodné obohacení. Dle účastníka řízení zákon o přestupcích, za zákonem stanovených podmínek, upřednostňuje nahrazení způsobené škody, kterou se má rozumět pouze majetková újma. Dále odkazuje na zákonnou definici uvedenou v § 2951 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Dle účastníka řízení je důvodem pro podmíněné upuštění od uložení správního trestu skutečnost, že vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přestupku, kterým byla způsobena škoda a osobně pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k jeho nápravě. V čl. IV. účastník řízení popisuje, jak k poškození plynárenského zařízení došlo, a sice tak, že „Z mé výpovědi jako zhotovitele předmětu uvedené smlouvy o dílo vyplynulo, že zaměstnanec [REDAKCE] poškodil plynovod při výkopových pracích, kdy pro usnadnění práce se chtěl co nejvíce přiblížit k plynovodu a nešťastnou náhodou zachytil zubem lžice bagru o plynovou přípojku a dále zapomněl při výkonu své práce na sdělení objednatele, že plynová přípojka je pouze třicet centimetrů v zemi“. Dále uvedl související okolnosti daného případu, které jsou správnímu orgánu známe z kontrolního spisu. Dále uvádí, že provedl veškerá opatření, a sice poučení zaměstnance, předložení a prostudování vytyčení plynárenského zařízení, upozornění na možnost poškození, s tím, že výkopové práce v blízkosti plynové přípojky je nutné provést ručně atd., přesto došlo chybou zaměstnance k poškození v ochranném pásmu plynové přípojky. Dále uvádí, že by musel být vševědoucí a být všude, kde jsou jeho zaměstnanci, aby mohl zabránit a kontrolovat, a tím zabránit chybě učiněné jeho zaměstnancem. Dále uvádí, že chápe objektivní odpovědnost, nicméně, i když nahlásil přestupek okamžitě, a při objasňování přestupku účinně napomáhal, a dále po vyčíslení škody tuto uhradil, i přesto byl potrestán poměrně dosti vysokou pokutou.

Dne 2. března 2018 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o pokračování v řízení, možnosti doložit majetkové poměry a poučení o právu žádat nařízení ústního jednání, č. j. 01208-10/2018-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Správní orgán tak účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání v souladu s ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, a to v termínu do 10 kalendářních dnů ode dne obdržení přípisu.

Dne 9. března 2018 bylo správnímu orgánu doručeno podání účastníka řízení nazvané „Vyjádření k vyrozumění ze dne 2. 3. 2018 ke sp. zn. OSR-01208/2018-ERU“, ve kterém účastník řízení požádal o nařízení ústního jednání ve věci vedeného správního řízení sp. zn. OSR-01208/2018-ERU s následujícím odůvodněním a vyjádřením:

- (i) *byly realizovány všechny možná dostupná opatření v rámci možností dané situace, abych zabezpečil splnění povinnosti, která vyplývá z energetického zákona. Byly prováděny pravidelné kontroly z mé strany jako zaměstnavatele, preventivní opatření, školení atd. Bohužel při vynaložení veškerého mého úsilí a opatření jako podnikající fyzické osoby k zabránění porušení povinností vyplývajících z příslušných právních předpisů, přesto byla porušena povinnost mým zaměstnancem,*
- (ii) *vzhledem k tomu, že při vynaložení veškerého úsilí nebylo možné, abych zabránil porušení výše uvedené povinnosti, tak správní orgán měl k tomuto přihlédnout a upustit od správního trestání, správní orgán měl přihlédnout k tomu, že jsem přestupek okamžitě ohlásil a při jeho objasňování účinně napomáhal, a také měl přihlédnout k tomu, že jsem majetkovou škodu vyjádřenou finančně okamžitě uhradil,*
- (iii) *ohledně objasnění přestupku, tak v tomto případě jsem byl aktivní, a to tak, že jsem účinně napomáhal k objasnění přestupku, tzn., že jsem provedl činnost, která za pomoci procesních prostředků uplatněných ve správním řízení umožnila*

vyvodit závěry, na jejichž základě bylo možno přestupek vyřídit, tedy o něm rozhodnout,

- (iv) stačí-li k naplnění účelu přestupkového práva po projednání věci v přestupkovém řízení jen vyslovení viny, není nutno pachateli ukládat správní trest. Důvodová zpráva k využití upuštění od uložení správního trestu uvádí: „Vzhledem k tomu, že pachatelem byla přestupkem způsobena škoda nebo bezdůvodné obohacení, je z hlediska zásad spravedlnosti a práv poškozeného vhodné, aby bylo od uložení správního trestu upuštěno pouze za podmínky, že pachatel tuto škodu nahradí nebo vydá bezdůvodné obohacení“,
- (v) předložil jsem veškeré podklady a informace, které se týkaly předmětného přestupku,
- (vi) zaměstnanec ██████████ byl zaměstnán v naší firmě od 2. března 2015 do 11. září 2017, byl pravidelně proškolen, tak jak vyplývá z příslušného právního předpisu a vlastnil strojní průkaz. Provedl jsem v daném případě proškolení a poučení zaměstnance ██████████ před zahájením výkopových prací. Zaměstnanec ██████████ byl řádně poučen, bylo podrobně probráno vytyčení plynárenského zařízení, byl upozorněn na možnost poškození, bylo mu nařízeno, že předmětné výkopové práce v blízkosti plynové přípojky je nutné provést ručně. Přesto vinou nepozornosti zaměstnance ██████████ došlo k poškození plynové přípojky,
- (vii) přestupek jsem nahlásil okamžitě a při objasňování přestupku účinně napomáhal a dále po vyčíslení náhrady škody způsobené mým zaměstnancem jsem okamžitě stanovenou výši náhrady škody uhradil, přesto jsem byl správně potrestán poměrně dosti vysokou pokutou,
- (viii) správní orgán měl vycházet z toho, že pokud k naplnění účelu přestupkového práva, po projednání věci v přestupkovém řízení, není nutno pachateli ukládat správní trest. Správní orgán měl respektovat důvodovou zprávu k využití upuštění od uložení správního trestu: „Vzhledem k tomu, že pachatelem byla přestupkem způsobena škoda nebo bezdůvodné obohacení, je z hlediska zásad spravedlnosti a práv poškozeného vhodné, aby bylo od uložení správního trestu upuštěno pouze za podmínky, že pachatel tuto škodu nahradí nebo vydá bezdůvodné obohacení“,
- (ix) správní orgán měl vzít v potaz, že jsem spolupracoval se správním orgánem při objasňování přestupku, a po vyčíslení náhrady škody způsobené mým zaměstnancem jsem okamžitě stanovenou výši náhrady škody uhradil,
- (x) správní orgán by měl respektovat i moji bezúhonnost a dále, že se jedná o můj první přestupek a doufám, že i poslední,
- (xi) závěrem sděluji, že jsem splnil podmínku od upuštění od správního trestu – nahradil jsem způsobenou škodu mým zaměstnancem ██████████, tzn., že správní orgán měl vydat rozhodnutí, ve kterém bude vyslovena vina za přestupek dle energetického zákona, ale již neměl stanovit správní trest – pokutu,
- (xii) s ohledem na výše uvedené a na odpor proti příkazu Úřadu ze dne 7. února 2018, sp. zn. OSR-01208/2018-ERU žádám o nařízení ústního jednání.

Přílohu shora uvedeného vyjádření měla tvořit kopie daňového přiznání za rok 2016, proto byl účastník řízení dne 12. března 2018 Sdělením č. j. 01208-12/2018-ERU vyzván správním orgánem k doplnění svého vyjádření s přípisem, jestliže hodlá dokládat své majetkové poměry, aby doložil daňové přiznání také za aktuální účetní období, tj. za rok

2017. Dále jej správní orgán vyzval, aby doložil, jakým způsobem zajišťoval školení, preventivní opatření atd., na která se ve svém vyjádření odkazuje.

Dne 12. března 2018 bylo doručeno Úřadu podání účastníka řízení nazvané „Odpověď ke sdělení, č. j. 01208-13/2018-ERU“, ve kterém účastník řízení sděluje správnímu orgánu, že na základě sdělení ze dne 12. března 2018 přikládá daňové přiznání za rok 2016; daňové přiznání za rok 2017 ještě není zpracováno; dále účastník řízení přiložil strojní průkaz zaměstnance [REDAKCE], tento průkaz byl vydán 11. dubna 2016 a dne 7. dubna 2016 strojník absolvoval školení se složením závěrečné zkoušky, na základě které byl vydán strojní průkaz. V příloze tohoto podání účastník řízení zaslal daňové přiznání za rok 2016 a kopii občanského průkazu, průkazu strojníka a řidičský průkaz, to vše na jméno [REDAKCE].

Správní orgán neshledal žádost účastníka řízení o nařízení ústního jednání, z jím uváděných důvodů (i) až (xii) či z důvodů uvedených v ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, za důvodnou, neboť by nařízení ústního jednání, podle názoru správního orgánu, v dané věci, nepřispělo k posílení či uplatnění práv účastníka řízení, který měl, ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu, právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí (i bez nařízení ústního jednání), o čemž byl účastník řízení vyrozuměn, a také se písemně vyjádřil jak v odporu, dále ve svém vyjádření ze dne 7. března 2018 a dále ve své odpovědi ke sdělení ze dne 12. března 2018, proto dne 28. března 2018 vydal správní orgán Usnesení o zamítnutí žádosti účastníka řízení o nařízení ústního jednání, č. j. 01208-4/2018-ERU, které nabylo právní moci dne 13. dubna 2018.

Dne 10. dubna 2018 obdržel správní orgán „Doplnění Vyjádření k vyrozumění ze dne 2. března 2018 ke sp. zn. OSR-01208/2018-ERU“, vedené pod č. j. 01208-15/2018-ERU, ve kterém účastník řízení správnímu orgánu sděluje, že doplňuje své vyjádření ze dne 7. března 2018 tak, že:

- byla realizována všechny možná dostupná opatření v rámci možností dané situace, abych zabezpečil splnění povinnosti, která vyplývá z energetického zákona,
- školení, kurzy a opatření: kurz strojníka trvá 8 dní (54 dní hodin + závěrečné zkoušky), podmínky k získání kurzu: řidičský průkaz sk. C, T a potvrzená praxe 300 hodin buďto od školitele nebo zaměstnavatele, školení strojníků – probíhá jednou za dva roky, písemný test (BOZP, ochranná pásma, technika), pravidelně proškolují zaměstnance, požadují znalost ochranných pásem, BOZP, technické znalosti, preventivní opatření – pravidelné kontroly v rámci plnění úkolů,
- při vynaložení veškerého úsilí nebylo možné, aby bylo zabráněno porušení předmětné povinnosti, tak správní orgán měl k tomu přihlédnout a upustit od správního potrestání. Správní orgán přihlédnout k tomu, že jsem přestupek okamžitě ohlásil a při jeho objasňování účinně napomáhal, a také měl přihlédnout k tomu, že jsem majetkovou škodu vyjádřenou finančně okamžitě uhradil,
- Správní orgán měl vycházet z toho, že pokud k naplnění účelu přestupkového práva po projednání věci v přestupkovém řízení, není nutno pachateli ukládat správní trest.
- správní orgán by měl respektovat důvodovou zprávu k využití upuštění od uložení správního trestu: „Vzhledem k tomu, že pachatelem byla přestupkem způsobena škoda nebo bezdůvodné obohacení, je z hlediska zásad spravedlnosti a práv poškozeného vhodné, aby bylo od uložení správního trestu upuštěno pouze za podmínky, že pachatel tuto škodu nahradí nebo vydá bezdůvodné obohacení“.
- závěrem znovu sděluji, že jsem splnil podmínku od upuštění od správního trestu – nahradil jsem způsobenou škodu svým zaměstnancem [REDAKCE].

tzň., že správní orgán měl vydat rozhodnutí, ve kterém bude vyslovena vina za přestupek dle energetického zákona, ale již neměl stanovit správní trest – pokutu.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

IV. Popis skutkového stavu

Dne 15. července 2016 vydal RWE GasNet, s.r.o., jako provozovatel distribuční soustavy a technické infrastruktury, zastoupený společností RWE Distribuční služby, s.r.o. stanovisko k předložené dokumentaci, z pohledu na plynárenská zařízení vedeném pod zn. ■■■■■, pro novostavbu ■■■■■ (neplynárenská stavba), spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, včetně příloh s orientačním zákresem plynárenského zařízení, detailním zákresem plynárenského zařízení a ověřenou přílohou žadatele - ■■■■■, ■■■■■ (dále jen „stavebník“). Dne 27. března 2017 bylo provedeno společností GridServices, s.r.o. vytyčení – barevné vyznačení polohy středotlakého plynovodu v terénu, ve zpevněné cestě ■■■■■ u č. p. ■, v rozsahu 10 m, o čemž byl téhož dne vyhotoven Protokol o vytyčení plynárenského zařízení, číslo ■■■■■, ve kterém je mimo jiné uvedeno, že veškeré zemní práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně a jehož přílohu tvoří barevný zakres vedení plynovodu (dále jen „Protokol o vytyčení plynárenského zařízení, číslo ■■■■■“).

Zemní - výkopové práce (dále též jen „zemní práce“) byly realizovány účastníkem řízení v obci ■■■■■, u nemovitosti č. p. ■ (dále jen „místo stavby“), v postavení zhotovitele zemních prací, a to na základě smlouvy o dílo – objednávky uzavřené dne 1. května 2017 mezi účastníkem řízení jako zhotovitelem na straně jedné a stavebníkem jako objednatelem na straně druhé.

Dne 1. května 2017 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v místě stavby při provádění zemních prací, k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení. Z kontrolního spisu vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje (traktorbagr CAT 422E) při realizaci zemních prací.

K poškození plynárenského zařízení, došlo dle vyjádření účastníka řízení tak, že při přehrabávání cesty, v domnění, že je plyn položen o 40 cm níže, zaměstnanec účastníka řízení nechtěně zavádil o plynovodní potrubí v zemi a propíchl jej lžící bagru. Účastník řízení byl, dle svého vyjádření, obeznámen s plynovou přípojkou, která byla vyznačena vedle trasy hrabání, přičemž zaměstnanec účastníka řízení dělal výkopové práce vedle plynovodu, o kterém věděl. Pro usnadnění práce se chtěl zaměstnanec účastníka řízení co nejvíce přiblížit k plynovému potrubí a nešťastnou náhodou zachytil zubem lžice bagru o plynovou přípojkou. Zaměstnanec účastníka řízení se domníval, že plynovod bude 70 cm v zemi, byl pouze 30 cm, protože terén se bude do výše 70 cm teprve zavážet, což stavebník bagristovi, který byl zaměstnancem účastníka řízení, sdělil, ale ten na to při výkonu své práce zapomněl.

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 26. července 2017, vedeném pod č. j. 10777-3/2017-ERU, uznal svou odpovědnost za vzniklou škodu.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 108 konečným zákazníkům a k úniku 28 m³ plynu do ovzduší za dobu 50 minut, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného GasNet s.r.o., č. hlášení v [REDAKCE], vedeném ve spisu kontroly pod č. j. 10777-3/2017-ERU a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. protokolu [REDAKCE], ze dne 1. května 2017, vedeném v kontrolním spisu pod č. j. 10777-3/2017-ERU a z Poškození plynárenského zařízení třetí stranou – Žádost o uvedení PZ do původního stavu, vedeném v kontrolním spisu pod č. j. 10777-3/2017-ERU, ze kterého vyplývá, že poškozeným je společnost GasNet, s.r.o. a jako poškozitel je uveden účastník řízení; jako příčina poškození je uvedeno bagrování vodovodní přípojky, v rozsahu poškození díra od zubu lžice 5x1 cm; výřez a výměna 1 m plynovodu. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly dle vyjádření společnosti GasNet, s.r.o., ze dne 1. prosince 2017, vedeném pod č. j. 10777-5/2017-ERU, uhrazeny.

V. Právní hodnocení

Dle ust. čl. 40 odst. 6 zák. č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů, se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Jak právní úprava odpovědnosti za správní delikt podnikající fyzické osoby dle energetického zákona, ve znění účinném před 1. červencem 2017, tak i právní úprava odpovědnosti za přestupek podnikající fyzické osoby dle zákona o odpovědnosti za přestupky, je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tj. odpovědnost podnikající fyzické osoby je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro účastníka řízení příznivější.

Ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, uvádí, že právnická osoba za přestupek (správní delikt) neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Z § 91d odst. 5 energetického zákona vyplývá, že na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení energetického zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

Ust. § 22 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uvádí, že podnikající fyzická osoba je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo při jejím podnikání nebo

v přímé souvislosti s ním a podnikající fyzická osoba svým jednáním porušila právní povinnost, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě.

Podle ust. § 23 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se na odpovědnost podnikající fyzické osoby za přestupek použijí obdobně ust. § 20 a 21, s výjimkou § 20 odst. 1 a 2 a odst. 4 písm. a) a b).

Z ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

Dle ust. § 22 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je podnikající fyzická osoba pachatelem též v případě, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek považuje osobou, jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě, a která při podnikání osoby, ve vztahu ke které se považuje za osobu jejíž jednání je přičitatelné podnikající fyzické osobě, nebo v přímé souvislosti s ním anebo ku prospěchu této podnikající fyzické osoby nebo v jejím zájmu porušila právní povinnost, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě.

Podle § 22 odst. 3 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky se za jednání přičitatelné podnikající fyzické osobě, za účelem posuzování odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek považuje zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení.

Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání přestupku se použije právní úprava účinná v době spáchání přestupku, tj. právní úprava dle energetického zákona, neboť právní úprava obecné odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek dle zákona o odpovědnosti za přestupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím ke skutečnosti, že dle § 23 zákona o odpovědnosti za přestupky se při posuzování odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek se použijí obdobně, mimo jiné, i ust. § 20 a 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, s ohledem na nemožnost vyvinění dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za přestupek spáchaný účastníkem řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl po spáchání vytýkaného skutku specifikovaného ve výroku I. tohoto rozhodnutí novelizován, a to naposledy zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2018 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Jak energetický zákon [v ust. § 91a odst. 1 písm. o)], tak i novelizovaný energetický zákon vždy trestal a trestá [taktéž v ust. § 91a odst. 1 písm. o)] toho, kdo poruší ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přestupek novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil přestupek účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byl přestupek spáchán.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky, který upravuje taxativní výčet sankcí, jež je možné uložit za porušení právních předpisů, správní orgán konstatuje, že institutu upuštění od správního trestu dle § 43 zákona o odpovědnosti za přestupky nebude aplikováno v tomto řízení, a to s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest toliko ve formě pokuty.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se uloží pokuta podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona až do výše 15 000 000 Kč. Výše pokuty je tedy u energetického zákona i novelizovaného energetického zákona stejná.

Správní orgán při určení výměry pokuty postupoval podle novější právní úpravy, tedy podle novelizovaného energetického zákona, a současně použil právní úpravu dle části druhé hlavy VII. zákona o odpovědnosti za přestupky, jak vyplývá z části VI. odůvodnění tohoto rozhodnutí, která je ve vztahu k novelizovanému energetickému zákonu úpravou obecnou.

V. I. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. II. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není, na základě zjištěných okolností, pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

K poškození plynárenského zařízení došlo dne 1. května 2017. Z kontrolního spisu vyplývá, že společností RWE GasNet, s.r.o., jako provozovatelem distribuční soustavy a technické infrastruktury, zastoupené společností RWE Distribuční služby, s.r.o. bylo dne 15. července 2016 vydáno stanovisko k předložené dokumentaci, z pohledu na plynárenská zařízení vedené pod zn. [REDAKCE] pro novostavbu [REDAKCE] (neplynárenská stavba),

spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, včetně příloh s orientačním zákresem plynárenského zařízení, detailním zákresem plynárenského zařízení a ověřenou přílohou stavebníka (dále jen „PDS“). Dne 27. března 2017 bylo provedeno společností GridServices, s.r.o. vytyčení – barevné vyznačení polohy středotlakého plynovodu v terénu, ve zpevněné cestě [REDACTED] u č. p. [REDACTED], v rozsahu 10 m, o čemž byl téhož dne vyhotoven Protokol o vytyčení plynárenského zařízení, číslo [REDACTED], ve kterém je mimo jiné uvedeno, že veškeré zemní práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně a jehož přílohu tvoří barevný zákres vedení plynovodu. Existence plynárenského zařízení a jeho umístění a vedení bylo stavebníkovi i účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona je každý v ochranném pásmu i mimo ně povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

Z ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se pro účely energetického zákona rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys. U plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce činí 1 metr na obě strany a umístěných mimo zastavěné území obce činí 2 metry na obě strany. V projednávaném případě tak činilo ochranné pásmo plynovodu 1 metr na obě strany.

Správní orgán má tak za to, že účastník řízení s ohledem na výše popsané skutečnosti věděl, že zemní práce provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení či v jeho blízkosti a podle toho měl postupovat. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení způsobem, jak jej popsal účastník řízení „Z mé výpovědi jako zhotovitele předmětu uvedené smlouvy o dílo vyplynulo, že zaměstnanec [REDACTED] poškodil plynovod při výkopových pracích, kdy pro usnadnění práce se chtěl co nejvíce přiblížit k plynovodu a nešťastnou náhodou zachytil zubem lžice bagru o plynovou přípojku a dále zapomněl při výkonu své práce na sdělení objednatele, že plynová přípojka je pouze třicet centimetrů v zemi“, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností, kterou mohl vynaložit, když plynárenské zařízení poškodil.

V rámci správního řízení vzešlo jednoznačně najevo, a z podkladů obsažených v kontrolním spisu a správním spisu, je zjevné, že účastník řízení věděl, že stavební činnost, tj. zemní práce provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a v jeho bezprostřední blízkosti, a přesto však prováděl (nechal provádět) zemní práce tak, že plynárenské zařízení poškodil jeho zaměstnanec, který by měl být řádně poučen o tom, jakým způsobem mají být zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděny, tak neučinil, a pro usnadnění práce, když se snažil co nejvíce přiblížit k plynárenskému zařízení, při této činnosti, plynárenské zařízení poškodil. Z těchto okolností případu je zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální odbornou péčí, opatrností a podle podmínek stanovených v PDS, které jsou také uvedeny v Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení, číslo [REDACTED], ve kterém je mimo jiné uvedeno, že veškeré zemní práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně a jehož přílohu tvoří barevný zákres vedení plynovodu.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná

se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezpečné a spolehlivé dodávce zemního plynu odběratelům. To v praxi znamená, že v případě provádění jakékoliv činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy i mimo ně, je nutno konat tuto činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jejího provozu či k jejímu poškození.

V. III. Vypořádání námitek účastníka řízení

Správní orgán považuje za nezbytné vyjádřit se také k námitkám účastníka řízení, které vznesl v průběhu správního řízení.

Správní orgán obdržel od účastníka řízení odpor, který obsahoval odůvodnění s námitkami, které níže správní orgán vypořádává.

K námitce účastníka řízení s návrhem možné liberace, kterou připouští zákon o odpovědnosti za přestupky, se správní orgán vyjadřuje tak, že možnou liberaci účastníka řízení správní orgán posoudil jak v příkazu, tak i v tomto rozhodnutí a neshledal, že by účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, které by bylo možno požadovat, aby bylo zabráněno porušení právních povinností tím, že by účastník řízení realizoval všechny možná dostupná opatření v rámci možností dané situace. Správní orgán se neztotožnil s tvrzením účastníka řízení, že i přesto, že vynaložil veškeré úsilí a opatření coby podnikající fyzická osoba k zabránění porušení povinností vyplývajících z příslušných právních předpisů, přesto však došlo k jejich porušení jeho zaměstnancem. Z okolností daného případu vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení, došlo dle vyjádření účastníka řízení tak, že zaměstnanec účastníka řízení při přehrabávání cesty, v domnění, že je plyn položen o 40 cm níže, nechtěně zavadil o plynovodní potrubí v zemi a propíchl jej lžící bagru. Účastník řízení i jeho zaměstnanec byli, dle vyjádření účastníka řízení, obeznámeni s plynovou přípojkou, která byla řádně vyznačena v terénu. Zaměstnanec účastníka řízení dělal výkopové práce vedle plynárenského zařízení, o kterém věděl. Z vyjádření účastníka řízení vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení došlo tak, že se zaměstnanec účastníka řízení, pro usnadnění práce chtěl co nejvíce přiblížit k plynovému potrubí a nešťastnou náhodou zachytil zubem lžice bagru o plynovou přípojkou. Z tohoto vyplývá hrubá nedbalost při provádění zemních prací v ochranném pásmu energetického zařízení. Podle účastníka řízení se zaměstnanec domníval, že plynovod bude 70 cm v zemi, avšak ten byl pouze 30 cm, protože terén se měl do výše 70 cm teprve zavážet, což stavebník zaměstnanci účastníka řízení, sdělil, ale ten na to při výkonu své práce zapomněl. Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 26. července 2017, evidovaném pod č. j. 10777-3/2017-ERU, uznal svou odpovědnost za vzniklou škodu. Shodně tak uznal účastník řízení vinu za spáchaný přestupek ve svém odporu a také uvedl, že svého zaměstnance poučil a seznámil jej s existencí plynového zařízení, s tím, že jej poučil, jakým způsobem si má při práci počínat. Z okolností případu však je zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální odbornou péčí, opatrností a podle podmínek stanovených v PDS, které jsou také uvedeny v Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení, číslo [REDAKCE], ve kterém je mimo jiné uvedeno, že veškeré zemní práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně a jehož přílohu tvoří barevný zákres vedení plynovodu. Správní orgán proto považuje za hrubou nedbalost účastníka řízení to, že prováděl činnost v ochranném pásmu plynárenského zařízení v rozporu s podmínkami PDS. Účastník řízení, kterým je podnikající fyzická osoba, jejíž jedním z oborů činnosti je, mimo jiné, provádění přípravných a dokončovacích stavebních prací a specializovaných stavebních činností,

příčemž z náplně těchto činností si měl být velmi dobře vědom toho, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno zemní práce provádět s maximální opatrností, předcházet vzniku případných škod, což účastník řízení nezajistil, i když jak tvrdí, obeznámil svého zaměstnance s těmito skutečnostmi. Účastník řízení se nemůže vyvinít tím, jak tvrdí, že provedl veškerá opatření, a sice poučení zaměstnance, předložení a prostudování vytyčení plynárenského zařízení, upozornění na možnost poškození, s tím, že výkopové práce v blízkosti plynové přípojky je nutné provést ručně atd., a i přesto došlo činností zaměstnance účastníka řízení k poškození plynárenského zařízení v ochranném pásmu.

Dále účastník řízení uvedl, že by musel být vševědoucí a být všude, kde jsou jeho zaměstnanci, aby mohl zabránit a kontrolovat, a tím zabránit chybě učiněné jeho zaměstnancem. Nadto správní orgán uvádí, že je plně v rukou účastníka řízení jako osoby podnikající a v postavení zaměstnavatele, aby zajistil, aby jeho zaměstnanci plnili a realizovali výkon své pracovní činnosti v souladu s jeho pokyny, v souladu s právními předpisy a příp. s pokyny jím pověřených vedoucích pracovníků.

K námitce účastníka řízení, že přestupek okamžitě ohlásil, při jeho objasnění účinně napomáhal a uhradil majetkovou škodu, k čemuž by měl správní orgán přihlédnout, správní orgán uvádí, že tato formulace účastníka řízení není zcela přesná. Zřejmě tím účastník řízení chtěl namítnout ohlášení skutku poškození porušení plynárenského zařízení, a to místně příslušnému správci distribuční sítě. Z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného GasNet s.r.o., č. hlášení v SAP PM [REDAKCE] však vyplývá, že oznamovatelem události měl být stavebník a nikoli účastník řízení. Odstranění závadného stavu se správnímu orgánu jeví jako zcela logické a samozřejmé a nemůže být samo o sobě liberačním důvodem. Skutečnost, že bylo poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení bezprostředně oznámeno a skutečnost, že účastník řízení uhradil vzniklou škodu, však správní orgán posoudil již v příkazu, tak i v tomto rozhodnutí jako polehčující okolnost.

K námitce účastníka řízení, že uložení správního trestu, v tomto případě, není v souladu s principem subsidiarity správně-trestní represe, když k zajištění ochrany zájmů společnosti není nutná sankce v podobě uložení správního trestu. Dle účastníka řízení upuštění od uložení správního trestu předpokládá vyslovení viny za přestupek, s tím, že upuštění od uložení správního trestu se může jevit jako efektivní nástroj výchovného působení na pachatele jako v případě správního trestu napomenutí. Správní orgán uvádí, že uložení sankce jiného druhu, tak jak připouští zákon o odpovědnosti za přestupky nebude v tomto řízení aplikováno, viz odůvodnění shora. Dle účastníka řízení měl správní orgán přihlédnout k tomu, že provedl činnost, která za pomoci procesních prostředků uplatněných ve správním řízení umožnila vyvodit právní závěry, na jejichž základě bylo možno přestupek vyřídit a rozhodnout o něm. Součinnost účastníka řízení ve vedeném správním řízení vyplývá také z jeho procesních práv podle správního řádu. Kontrolní spis, který je také podkladem pro vydání tohoto rozhodnutí obsahuje úplné informace a skutečnosti, na jejichž základě byl příkaz vydán. V rámci vedeného správního řízení již správní orgán neprováděl žádné dokazování, proto formulace ve smyslu součinnosti účastníka řízení není na místě a správní orgán tuto neposuzuje. Nicméně správní orgán poznamenává, že součinnost účastníka řízení v řízení o kontrole, je v podstatě plnění jeho povinností vyplývajících ze zákona o kontrole; v příčinné souvislosti, pokud by účastník řízení s kontrolním orgánem součinný nebyl, vystavoval by sám sebe případné sankci podle příslušných právních předpisů, tj. v daném případě zákona o kontrole a energetického zákona.

Námitka účastníka řízení, že instituty upuštění od potrestání jsou nově zakotveny, přičemž se vychází z teze, že stačí-li k naplnění účelu přestupkového práva po projednání věci v přestupkovém řízení jen vyslovení viny, není nutno pachateli ukládat správní trest a odkaz účastníka řízení na důvodovou zprávu k využití upuštění od uložení správního trestu, dle které je z hlediska zásad spravedlnosti a práv poškozeného vhodné, aby bylo od uložení správního trestu upuštěno pouze za podmínky, že pachatel nahradí vzniklou škodu nebo vydá bezdůvodné obohacení. Dle účastníka řízení zákon o přestupcích, za zákonem stanovených podmínek upřednostňuje nahrazení způsobené škody, kterou se má rozumět pouze majetková újma. Dále odkazuje na zákonnou definici uvedenou v § 2951 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Dle účastníka řízení je důvodem pro podmíněné upuštění od uložení správního trestu skutečnost, že vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přestupku, kterým byla způsobena škoda, a osobně pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k jeho nápravě. V čl. IV. odporu účastník řízení popisuje zjištěný stav, jak k poškození došlo a další okolnosti daného případu. Dále uvádí, že chápe objektivní odpovědnost, nicméně, i když nahlásil přestupek okamžitě, a při objasňování přestupku účinně napomáhal, a dále po vyčíslení škody tuto uhradil, i přesto byl potrestán poměrně dosti vysokou pokutou. Správní orgán předně uvádí, že účastník řízení neohlásil přestupek, ale měl bezprostřední snahu o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu vzniklé škody. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i pokud by bylo možné upustit od uložení správního trestu, v nyní posuzované věci by tak činěno nebylo vzhledem k povaze, závažnosti přestupku a jeho následkům. Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit toliko pouze v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

K námitce účastníka řízení, spočívající v žádosti, aby správní orgán v dané věci vydal nové rozhodnutí, kterým bude vyslovena vina za přestupek dle energetického zákona (tak jak je uvedeno v příkazu), ale nebude stanoven správní trest (odpuštění pokuty), neboť samotné projednání věci před správním orgánem stačilo k nápravě účastníka řízení, společně s uhrazením náhrady vzniklé škody, správní orgán uvádí, že s ohledem ke všem okolnostem daného případu, kdy k poškození plynárenského zařízení došlo shora uvedeným způsobem; došlo v rozporu se společenským zájmem k poškození významného energetického zařízení, v příčinné souvislosti k přerušení dodávky plynu 108 koncovým zákazníkům, což je také hlavním důvodem pro uložení pokuty, nemůže správní orgán vyhovět této žádosti účastníka řízení, a to ani s ohledem na výše uvedené skutečnosti.

V průběhu správního řízení bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření účastníka řízení, jehož obsahem byly námitky, které svým charakterem, pojetím či zněním jsou obdobné anebo shodné s námitkami, jež jsou shora vypořádány. V dalším takové námitky nepřinesly nové skutečnosti, které by měly vliv na zjištěný skutkový stav a odpovědnost účastníka řízení, a jsou opakující se - již jsou vypořádány shora v tomto rozhodnutí a jako vypořádané je správní orgán odmítá.

Co se týká účastníkem řízení zaslaných kopií dokladů – průkaz strojníka, občanského průkazu a řidičského průkazu vedených na jméno Roman Zimmermann, jsou tyto vloženy do správního spisu.

Dne 10. dubna 2018 bylo Úřadu doručeno podání účastníka řízení nazvané „Doplnění Vyjádření k vyrozumění ze dne 2. března 2018, ke sp. zn. OSR-01208/2018-ERU“, ve kterém uvádí, že kurz strojníka trvá 8 dní, školení strojníků probíhá jednou za dva roky, písemný test (BOZP, ochranná pásma, technika), že pravidelně proškoluje zaměstnance, požaduje znalost ochranných pásem, BOZP, technické znalosti, preventivní opatření – pravidelné kontroly v rámci plnění úkolů, bez doložení důkazů tato tvrzení podporujících, k tomuto vyjádření se správní orgán nevyjadřuje.

Z dalšího obsahu doplnění „Vyjádření k vyrozumění ze dne 2. března 2018“, které Úřad obdržel dne 10. dubna 2018, nevyplývají žádné další nové rozhodné skutečnosti, než argumenty a tvrzení, které již byly správním orgánem shora vypořádány, ani další skutečnosti které by mohly mít, v daném případě, vliv na zjištěné okolnosti daného případu, tj. poškození energetického zařízení a odpovědnost účastníka řízení za spáchání ve výroku uvedeného přestupku.

Správní orgán uvádí, že dostatečně a v plném rozsahu vyhodnotil všechny důkazní prostředky a poznamenává, že postupoval zcela v souladu s ust. § 3 správního řádu, když postupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 téhož zákona. Odůvodnění tohoto rozhodnutí pak dle názoru správního orgánu odpovídá požadavkům ust. § 68 odst. 3 správního řádu, když správní orgán uvedl podklady pro vydání tohoto rozhodnutí i úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním v projednávaném případě porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivostí tohoto přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007 - 135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Dne 1. května 2017 poškodil účastník řízení svým jednáním plynárenské zařízení většího energetického významu (středotlaký plynovod). V důsledku poškození tohoto zařízení došlo k úniku 28 m³ plynu do ovzduší za dobu 50 minut a k přerušení dodávky plynu 108 konečným zákazníkům. Správní orgán má tak za to, že v tomto jednání účastníka řízení lze bezpochyby shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše popsány následky.

Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. V. Odpovědnost za přestupky

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku, v projednávaném případě, ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona.

K odpovědnosti za přestupek, k němuž došlo dne 1. května 2017, správní orgán uvádí následující. Účastník řízení prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení v místě stavby zemní práce, v důsledku čehož došlo k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje (traktorbagr CAT 422E).

K poškození plynárenského zařízení, došlo dle vyjádření účastníka řízení tak, že při přehrabávání cesty, v domnění, že je plyn položen o 40 cm níže, zaměstnanec účastníka řízení nechtěně zavadil o plynovodní potrubí v zemi a propíchl jej lžící bagru. Účastník řízení byl, dle svého vyjádření, obeznámen s plynovou přípojkou, která byla vyznačena vedle trasy hrabání, přičemž zaměstnanec účastníka řízení dělal výkopové práce vedle plynovodu, o kterém věděl. Pro usnadnění práce se chtěl zaměstnanec účastníka řízení co nejvíce přiblížit k plynovému potrubí a nešťastnou náhodou zachytil zubem lžice bagru o plynovou přípojku. Zaměstnanec účastníka řízení se domníval, že plynovod bude 70 cm v zemi, byl pouze 30 cm, protože terén se měl do výše 70 cm teprve zavážet, což stavebník bagristovi, který byl zaměstnancem účastníka řízení, sdělil, ale ten na to při výkonu své práce zapomněl.

Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 26. července 2017, evidovaném pod č. j. 10777-3/2017-ERU, uznal svou odpovědnost za vzniklou škodu. Ve svém odporu účastník řízení uznal svou vinu za přestupek. Správní orgán je, dle zjištěného stavu věci a z popisu události, jak ke skutku došlo, toho názoru, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Z vyjádření účastníka řízení vyplývá, že zaměstnanci vše vysvětlil a poučil jej o tom, jakým způsobem má zemní práce v ochranném pásmu energetického zařízení provádět. Ze spisového materiálu však vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení došlo v souvislosti s usnadněním práce účastníka řízení, když se chtěl za použití stroje co nejvíce přiblížit k plynárenskému zařízení. Takovéto jednání je však hrubě nedbalostní a z tohoto popisu vyplývá, že zaměstnanec účastníka řízení nedbal podmínek uvedených v PDS a prováděl činnost v ochranném pásmu plynárenského zařízení v přímém rozporu s podmínkami PDS, jejímž následkem bylo poškození plynárenského zařízení.

K námitce účastníka řízení, že poškození způsobil zaměstnanec, ačkoli byl řádně poučen, jak uvádí ve svém odporu v čl. IV. účastník řízení, se správní orgán dále nevyjadřuje, neboť toto nemá vliv na odpovědnost účastníka řízení za spáchání předmětného přestupku. Toto tvrzení nikterak účastníka řízení nevyvinuje ze spáchání přestupku, neboť poškození provedl zaměstnanec účastníka řízení při plnění pracovních úkolů.

Nad rámec shora uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností, bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy. V případně jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením § 68 odst. 3 téhož zákona.

VI. Uložení správního trestu

Správní orgán již výše uvedl, že trestat lze subjekt, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V tomto případě jím byl zaměstnanec účastníka řízení, a lze tak konstatovat přímou odpovědnost účastníka řízení za spáchaný přestupek.

V rámci vedeného správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil přestupku, za který mu správní orgán ukládá pokutu.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky, k povaze a závažnosti přestupku dle § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem dle § 39 a § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, což je z energetického hlediska zařízení většího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 28 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 108 konečným zákazníkům, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost. Správní orgán si je přitom vědom, že délku trvání úniku nemohl účastník řízení ovlivnit a že vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako výrazně polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení, a to, že účastník řízení uhradil vzniklou škodu.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly

z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení v rámci správního řízení zaslal správnímu orgánu podklady prokazující jeho aktuální majetkové poměry, a sice přiznání k dani z příjmu fyzických osob za rok 2016, dle kterého vykázal příjmy v celkové výši [REDAKCE] Kč a vykázal zisk [REDAKCE] Kč. Dále správní orgán vycházel také z veřejné části živnostenského rejstříku, z níž zjistil, že účastník řízení je podnikající fyzická osoba s těmito předměty podnikání: zámečnictví, nástrojářství; výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, – nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí. Správní orgán dále při posouzení majetkových poměrů účastníka řízení vycházel z informací zjištěných v katastru nemovitostí, a to z výpisu z katastru nemovitostí z LV č. [REDAKCE] pro k. ú. [REDAKCE], LV č. [REDAKCE] pro k. ú. [REDAKCE], z LV č. [REDAKCE] pro k. ú. [REDAKCE], z LV č. [REDAKCE] pro k. ú. [REDAKCE], z LV č. [REDAKCE] pro k. ú. [REDAKCE], které byly vloženy do správního spisu pod č. j. 01208-3/2018-ERU. Správní orgán, tak z výše uvedeného dovozuje, že účastník řízení má z vlastního majetku a z výše uvedených podnikatelských činností příjmy, a že uložená pokuta není a nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení, a nemá tedy likvidační charakter.

S ohledem na okolnosti daného případu a z důvodů výše uvedených přistoupil správní orgán k výraznému snížení pokuty oproti výši uvedené ve zrušeném příkazu.

Při určení výše pokuty vycházel správní orgán také z judikatury správních soudů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 236/2014 - 85 ze dne 17. dubna 2015). Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, je navíc zřejmé, že finanční situace účastníka řízení je bezpochyby taková, že uložení pokuty je schopen unést vzhledem k dosažené výši tržeb, a to bez fatálních následků, neboť výše uložené pokuty je o několik řádů nižší než objem finančních prostředků, které účastník řízení během účetního období roku 2016 získal prostřednictvím své ekonomické činnosti, není proto možné výši uložené pokuty považovat za likvidační.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela

přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Jan Křepinský, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha